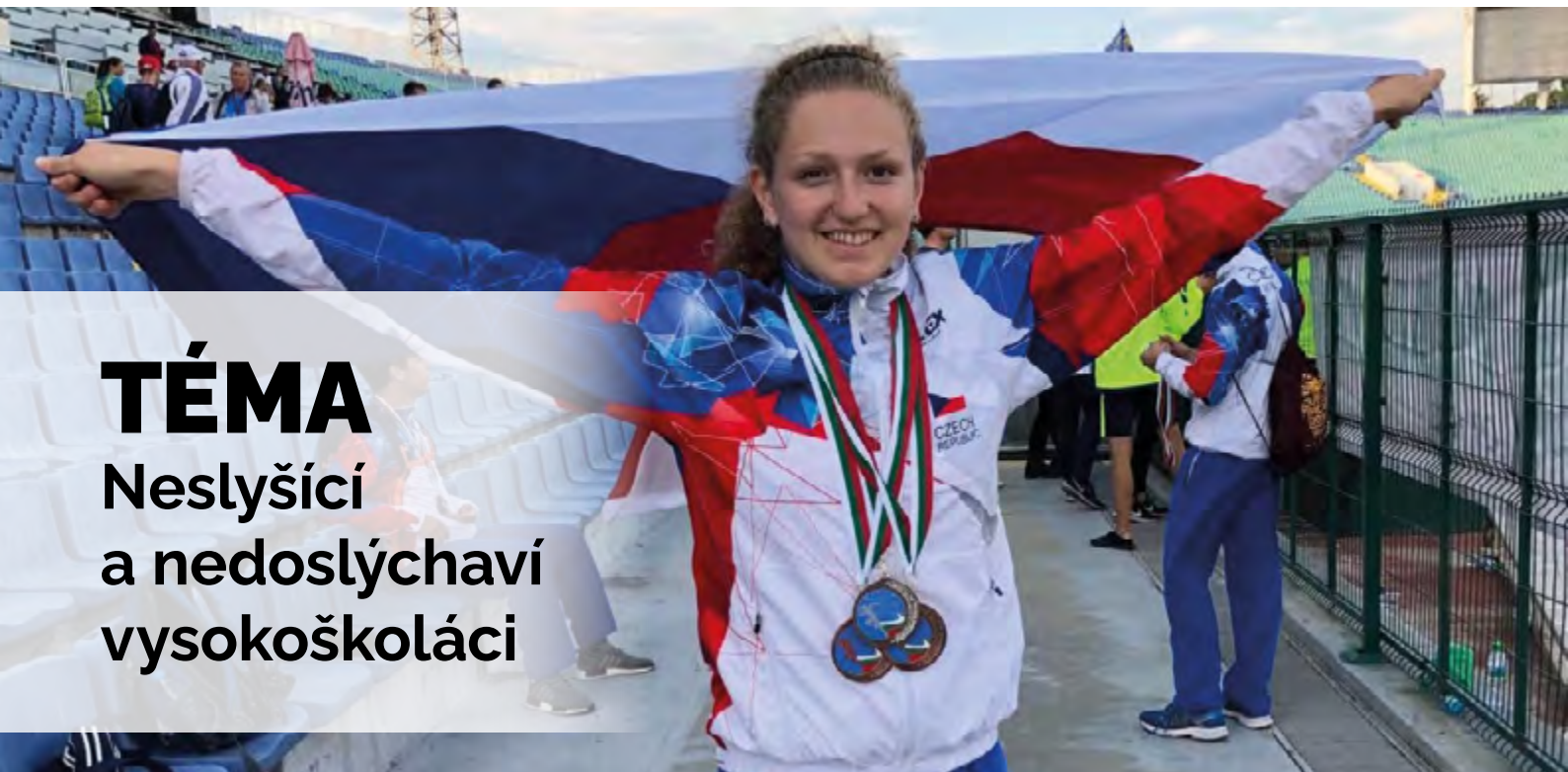

21 | ÚNOR 2023

JSEM JEDNO UCHO

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.

Cena 80 Kč

TÉMA

Neslyšící
a nedoslýchaví
vysokoškoláci

Vzpomínka na
Dagmar Radilovou

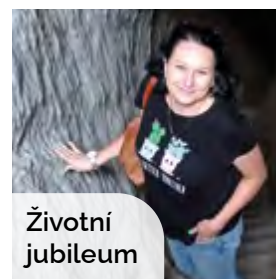
Historické
okénko

SVAZ NESLYŠÍCÍCH
A NEDOSLYCHAVÝCH OSOB
v ČR, z. s.

Datová
schránka

Životní
jubileum

Sledujte nás!

Chcete poznat životní příběhy dalších osobností Jsem jedno ucho?
Příběhy najdete zde www.snnrcz.cz/JSEM-JEDNO-UCHO.

A pokud ještě nejste fanoušky naší FB stránky Jsem jedno ucho www.facebook.com/JsemJednoUcho, určitě to napravte! :-)

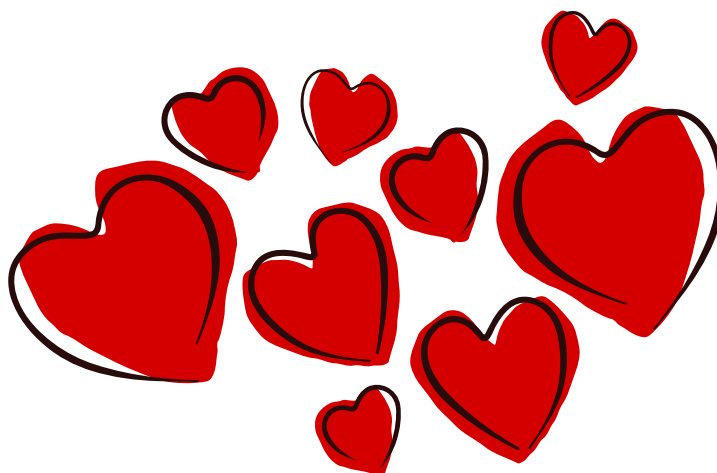
 /JsemJednoUcho

*Krásného Valentýna
přeje redakce časopisu
Jsem jedno ucho.*

Obsah

Úvodní slovo šéfredaktorky Veronika Širc	4
Osobnost Dáša Radilová	5
Téma Neslyšící a nedoslýchaví vysokoškoláci	8
Zamyšlení na 350 slov Šárka Prokopiusová	12
Historické okénko Mobi Urbanová	13
Mluví se o nás Jsme v médiích!	14
Datová schránka není strašák!	17
Svazem letem světem Co se u nás událo	18
BYLI JSME PŘI TOM!	
Základní organizace neslyšících Most	23
Základní organizace nedoslýchavých Ostrava	24
Pražský spolek neslyšících	25
Spolek neslyšících Plzeň	25
Záštitá Křest knihy Jsem jedno ucho	26
Životní jubileum Ivana Neuschlová	28

TEXT: Veronika Širc
FOTO: Veronika Širc

ÚVODNÍ SLOVO ŠÉFREDAKTORKY

„Dáša Radilová umřela...“

To byla věta, která mi zničehonic přistála v Messengeru. Den před Štědrým dnem. Ve chvíli, kdy jsem dodělala pařížské rohlíčky.

V tom všem vánočním shonu jsem se zastavila. A nechtěla tomu věřit...

Dášu jsem viděla v minulém roce dvakrát. Na květnovém Sjezdu SNN ČR v Brně a na říjnové přednášce o ochraně sluchu v Berouně.

Pravda, na květnovém Sjezdu jsem Dášu pouze zahlédla. A to doslova. Přijížděla jsem zrovna k hotelu a chystala se najít místo k zaparkování, když za mnou začala houkat sanitka.

Ten den bylo zrovna horko na padnutí. Vedle hotelu byl navíc ještě sportovní areál, tak jsem si říkala, jestli někdo nezkolaboval třeba při závodech.

Ani ve snu by mě nenapadlo, koho o pár desítek minut později vynesou záchranáři na nosítkách...

Stála jsem na příjezdové cestě, přede mnou sanitka. A za mnou se začala štosovat houkající auta. Jeden z řidičů po pár minutách vylezl z vozu a šel k řidiči sanitky. Zuřivě gestikuloval, ale po hovoru se záchranářem si šel sednout zpátky do vozu.

A pak se otevřely hotelové dveře... A na nosítkách jsem viděla tu drobnou postavu... Dášinu postavu...

Sjezd pro ni skončil dříve, než začal, když během sobotního oběda zakopla o schod v hotelové restauraci...

Na říjnové přednášce už to byla zase Dáša, jak jsme ji všichni znali. Dáša plná energie. „Ale Verunko, víš, co mě štvě?“ Po tomto jejím dotazu jsem se musela usmát. Ano, to byla Dáša.

Dáša, která často hudovala. Dáša, která si často nebrala servítky a mnohdy šla sama proti všem. Dáša, která si svou pravdu často musela vydupat...

Když píší tyto řádky, uvědomuji si, na co všechno bych se Dáši – kdybych měla ještě tu možnost – chtěla zeptat. Jako pamětnice a člověk, který pro nedoslýchavé lidi dýchal, by toho jistě měla hodně co říci...

Ta možnost tu však bohužel už není... Rozhodla jsem se proto, jako malou vzpomínku na Dášu, přinést na stránkách tohoto únorového časopisu její příběh.

Když jsem s ní dělala rozhovor na jaře roku 2018, byla to jedna z prvních osobností. Jsem jedno ucho. Už tehdy mě překvapila svou energií. Seděly jsme spolu v parku na Karlínském náměstí. A bylo těžké ji udržet jen u jejího životního příběhu, protože ráda a často od něj odbíhala...

„Tehle člověk mě ale fakt naštvál! Zachoval se ke mně... A tehle taky!“

Tenkrát bylo velmi těžké ji vracet zpátky do vzpomínek tak, abychom neurazili mnoho funkcionářů SNN...

Ale to byla Dáša. Svá, tvrdohlavá, s hlavou vzprímenou, neohlížející se napravo, nalevo.

Ale Dáša byla také mimořádně citlivá a výjimečná žena, která se nikdy nenechala odradit neúspěchem. A naopak každý neúspěch ji motivoval k tomu, aby to zkusila příště znovu. A lépe.

Když jsem na začátku prosince začala připravovat tento časopis, který teď držíte v ruce nebo čtete na svých obrazovkách, měla jsem jako úvodník připravené ohlédnutí za uplynulým rokem.

Když jsem však v půlce ledna připravovala další texty na naznakování, uvědomila jsem si, že nechci Dáše věnovat pouhých pár řádků a obrázek smuteční květiny, jak to známe ze smutečních oznámení.

Dáša dělala věci po svém. Srdcem. A určitě by byla ráda, abychom na ni vzpomínali nejen s nostalgií, ale hlavně s hrдостí, co všechno v životě dokázala... ■

Inspirativní počtení a buďte jedno ucho!

Vaše Veronika

Veronika Širc | šéfredaktorka a tisková mluvčí Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR

TEXT: Veronika Širc
FOTO: archiv Dagmar Radilové

DAGMAR RADILOVÁ: SPARTAKIÁDA PRO POSTIŽENÉ V ŠEDESÁTÉM? ZÁŽITEK NA CELÝ ŽIVOT

Že je nedoslýchavá, zjistila její paní učitelka na základní škole v Řevnicích u Prahy. „Když jsem šla do první třídy, byla jsem na svůj věk dost velká, a proto mě posadili dozadu. Tam jsem ale logicky dělala všechno, co jsem neměla. A neslyšela jsem tudíž pokyny paní učitelky. Přesadila mě tedy dopředu. Tam se ale přišlo na to, že je jedno, jestli sedím vzadu nebo vepředu. Neslyšela jsem paní učitelku ani v první lavici...“

Sedmasedmdesátiletá Dagmar Radilová si jako dnes vybavuje tu chvíli, kdy ji paní učitelka přivedla na chodbu, kde

stála její maminka, a prohlásila: „Vaše holčička špatně slyší.“

„Máma pochopitelně začala hned brečet. A přitom moje babička ji na to upozorňovala od mých tří let! Máma tomu ale nevěnovala pozornost, vykašlala se na to.“

Ty hluchoune!

Sluchové testy se tenkrát ještě nedělaly, Dagmar tedy nezbývalo nic jiného než se smířit s tím, že špatně slyší a dokončit základní školu se slyšícími. „Přinášelo mi to ale spoustu problémů, protože se mi děti posmívaly, že jsem hluchoune.“

Určitě znáte, jak děti umí být kruté... Chodila jsem domů, celou cestu jsem brečela... Učitelka s tím ale nic nedělala, tak jsem to musela vydržet až do devítky.“

V padesátých letech existovaly komise, které umisťovaly děti ze základních škol do tzv. učebních poměrů. „A mě chtěli dát na kartářku. Neslyšela jsem, tak prý bude lepší, když budu někde mimo lidi.“

Zasáhl ale osud. Dášin táta procházel Ječnou ulicí v Praze 2, kde si všiml školy pro nedoslýchavé. Zamířil rovnou do ředitelny. „A předpokládám, že si dal

s ředitelem někde pivo, protože jinak si neumím představit, že by to tak rychle dokázal domluvit. Táta totiž vůbec nebyl na vyřizování. Tohle se mu ale fakt povedlo.“

Zatímco na základní škole byla Dáša pro ostatní děti za hluchou, v Ječné byla premiantkou. „Oproti všem ostatním dětem jsem byla daleko více v obraze, co se týče informací. Daleko rychleji jsem reagovala, byla jsem pohotovější. A to přesto, že to byla jedenáctiletka. Ostatní děti tam chodily od první třídy a já se přidala až na poslední čtyři roky.“

Neznakuj. Mluv

V Ječné učili slyšící profesori, kteří studenty vyučovali ve třídách v půlkruhu. „Bylo to šikovné, protože jsme na sebe navzájem viděli a mohli jsme odezírat.“

A co znakový jazyk? „Nesměli jsme znakovat!“ rázně odmítá Dáša. „Museli jsme hodně mluvit. Tím, že to nebyla škola pro neslyšící, ale jen pro nedoslýchavé, naopak jsme museli pořád slova opakovat. Žádné znakování, ručičky dozadu a pěkně povídat. Když cokoliv – plesk! Ruce dozadu... Do třídy s námi chodil jeden spolužák, který měl neslyšícího kamaráda, takže se pořád snažil ve škole znakovat. Vždycky na to ale doplatil. Učitel mu řekl: ‚Neznakuj. Mluv!‘ Tečka.“

Znakovat se Dáša naučila, až když dělala v Pionýru vedoucí pro nedoslýchavé děti. A nejvíce se zdokonalila ve Svazu invalidů (dnešní Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR), kde si prošla prvním uceleným kurzem znakového jazyka.

Lesní brigáda

Na školu v Ječné vzpomíná Dáša s nostalgií. „Byla to krásná léta. Jezdili jsme na výlety, dokonce jsme byli se třídou ve druhém ročníku na lesní brigádě ve Špindlerově mlýně, kde jsme sázeli stromečky. A co je důležité říci, tehdy

jsem tam byla ještě jako Hroudová. To je potřeba zdůraznit, kdyby si tento text četl některý z mých spolužáků, aby věděli, že to jsem já.“

Největší zážitek však na Dášu čekal v maturitním ročníku. V lednu 1960 se spolužáci v tělocvičně nacvičovali sestavu, kterou několik měsíců na to předvedli v Bratislavě na spartakiádě pro zdravotně postižené.

„Jeli jsme rychlíkem do Bratislavy. Byla to velká událost! V dnešní době už o tom málokdo ví. A ještě méně lidí má doma ze spartakiády fotky,“ ukazuje mi Dáša hrdě jednu z nich. „Sešlo se nás tam tolik, samí nedoslýchaví. A za prvních tónů jsme tam nepochodovali a odcvičili naučenou sestavu spolu s dalšími oddíly.“

Diplomovaná sestra

Po maturitě na gymnáziu v Ječné následovalo studium na sociálně právní škole. První rok chodila do Resslovy ulice, druhý ročník se přesunul na Vinohrady. Pak Dáša vystudovala ještě sociálního zdravotního pracovníka, takže se z ní stala diplomovaná sestra.

A od toho byl jen krůček do Svazu invalidů, kde se stala předsedkyní Základní organizace a členkou Výkonového výboru. Organizovala rekondiční pobyty, zájezdy, volnočasové pobyty. Pět let. Potom ji dostihly problémy s kyčlí a žaludkem, tak se přemístila na klidnější místo do Berouna, kde zároveň i bydlí. Jako vedoucí sestra sociálního zabezpečení měla na starosti pečovatelskou službu.

Rychle z tábora

Jako pamětnice byla Dáša součástí historických milníků naší země. „Třeba 21. srpna 1968 jsem byla zrovna na mateřské dovolené, kterou jsem trávila s holkou na táboře, kde můj táta dělal vedoucího kuchyně. Já jsem měla funkci vedoucí skladu potravin. Tábor se nacházel v lese u Bechyně. Ještě teď si vybavuji, jako by to bylo dnes, jak nad námi létala letadla, jak jsme měli puštěné rádio na plné pecky. A také si pamatuji, jak jsem rychle odvážela všechny potraviny z tábora do školy a školky, aby na táboře nic nezůstalo.“

Sedmnáctý listopad byl v jejím životě také mimořádný. V lázních v Teplicích se zrovna zotavovala po operaci kyčlí. A kromě revoluční zprávy se k ní dostala i ta, že se jí narodil vnuk. „Měl čtyři kila, 53 centimetrů na délku... A dnes je mu 27 let, chlap jako hora...“ vzpomíná nostalgicky.

My si nebudeme nic vyčítat

S manželem Dáša strávila nádherných 52 let. „Ale poslední tři roky byly náročné... Krmila jsem ho, myla, přebalovala... A před rokem zemřel...“

Na léta strávená po manželově boku vzpomíná s láskou. Jejich vztah byl pro ni o to více vzácný, protože si ho musela vybojovat. „Manžel byl slyšící, ale pro změnu tělesně postižený. Špatně chodil. A moje máma mě tak bránila zuby nehty. Tenkrát to totiž bylo normální, že rodiče rozhodovali, jestli si toho kterého

muže můžete vzít... Nebylo to jako dnes, kdy do toho člověku nikdo nemluví... Tenkrát máma dělala všechno pro to, abych si ho nevzala.“

Dáša si ale dupla. „Řekla jsem mámě: ‚Já špatně slyším, on špatně chodí. My si nemáme navzájem co vyčítat.‘ Někteří chlapi by neunesli, že mají ženu se špatnými ušima. Možná i proto tedy bylo naše manželství tak dobré.“

Přiznává ale, že občas měli doma „Itálii“. „Narodila se nám holka. No, holka... To byl ďábel! Nevím, po kom to má. Byla divoká, zlobivá... Kvůli ní jsme se kolikrát pohádali. Manžel jí radši všechno dovolil, já ne... A už jsme byli v sobě... Nakonec jsem to ale byla já, která to všechno vyžehlila, aby byl doma klid.“

Průkazka ZTP

Nyní už mají s dcerou hezký vztah, pravidelně spolu cestují i do zahraničí. „Naposledy jsme byly v Egyptě, to bylo krásné. Iva, když jsme někde spolu, hned každého informuje, že maminka špatně slyší, abychom se nedostávaly do problémů. A třeba na recepci v egyptském hotelu okamžitě při příjezdu nahlásila, že špatně chodím a slyším... No, skoro to až někdy vypadá, že toho mého stavu zneužívá, že chce dostávat něco lepšího,“ směje se Dáša.

Sama o výhody nestojí. „Nejradši bych byla, kdybych byla zdravá a nemusela toto vůbec řešit. Ale kromě problémů se sluchem mám už za sebou i spoustu operací, tak můžu být ráda, že ještě vůbec chodím.“

Jedinou výhodou je pro ni průkazka ZTP, kterou využívá na MHD. „V Praze mám tramvaje, autobusy i metro zadarmo, za dálkové autobusy a vlaky platím půlku. To mi jako seniorce hodně pomáhá.“

Prvotní nedůvěra

Mezi lidmi se sluchovým handicapem se pohybuje celý profesní život. Začátky ale byly těžké. „Jejich počáteční nedůvěra byla ke mně – neznakující, s ‚malým‘ sluchovým handicapem – velká. Hodně se mne stranili. Ale už se to zlepšilo. Vědí, že jsem tu pro ně, že jim neublížím.“

Dášin „malý“ handicap vypadá následovně. Celková ztráta sluchu dosahuje 85 decibelů. Na levém uchu má slu-

chadlo a slyší na 75 procent, na pravém uchu před pěti roky prodělala zánět zvukovodu a slyší pouze na 15 procent.

Často se jí stává, že jí někdo něco říká a ona odpovídá na něco úplně jiného. „Kvůli tomu na úřadech říkám hned na rovinu, že na mě musí mluvit pomalu a zřetelně. Většinou se snaží. Ale u doktorů... Pravidelně říkám: ‚Pane doktore, špatně slyším, prosím, mluvte přímo na mě...‘ Ale znáte to. Podepřou si důležitě rukou bradu, mumlají si něco pro sebe... Někteří lékaři jsou opravdu hrozní, velmi málo empatičtí...“

Na důchod není čas

Ač je Dáša v důchodu, čas na zahálení nemá. Stále organizuje pro ostatní seniory se sluchovým postižením plavání, rehabilitace, přednášky, kurzy, rekondiční pobyty či výlety. Naposledy vstávala minulou sobotu ve čtyři hodiny ráno, protože jela se seniory na jednodenní výlet do Německa. A za dva týdny ji čeká rekondiční pobyt s berounskými nedoslýchavými a ohluchlými seniory v Janských Lázních.

„Párkrát jsem také pořádala i kurzy odezírání v Berouně, ale o to moc zájem nebyl. Lidé se obecně nechtějí moc učit. Jsou samá zábava, masáže, nechtějí sedět v místnosti. Zpočátku rekondice vypadaly úplně jinak, ale teď už mi lidé říkají, že se chtějí bavit, chodit po cukrárnách, po obchodech... No co mám s nimi dělat?“ směje se Dáša.

Generál v sukni

Je na ní vidět, že má ráda pořádek. A také si ho umí zjednat. Kde se to v ní vzalo? Kde přišla k té pečlivosti a smyslu pro řád a organizaci? „Mám to po mamce, která byla celý život prodavačka. A také generál v sukni. Vždycky muselo být po jejím. Tátu jsem obdivovala, že to dokáže snést. Celý život ho komandovala. A teď si představte, jaké bylo mé zděšení, když jsem se přistihla, že používám na manžela stejné fráze jako moje máma... A to jsem se jich chtěla vyvarovat...“

Často tedy sklopila uši a manželovi se omlouvala, že už se chová jako jeho tchyně. „A manžel? Ten jen se smíchem říkával: ‚Ale já už dávno vím, že jsi jako tvoje máma. Ale můžeš být v klidu. Já to jedním uchem poslouchám a druhým vypouštím...‘“ ■

TÉMA

TEXT: Veronika Širc
FOTO: archiv studentů

NESLYŠÍCÍ A NEDOSLYCHAVÍ VYSOKOŠKOLÁCI

Sluchový handicap s sebou přináší výzvy v každodenním životě. A během studia na vysoké škole mezi slyšícími spolužáky to platí dvojnásob.

Jak se liší podpora uchazečů o vysokoškolské studium v Praze a v Brně? Jaké jsou podmínky u přijímacích zkoušek? Jaká specifika s sebou přineslo studium během covidu? Proč je na začátku studia důležitá funkční diagnostika? A dokáže student se sluchovým handicapem uspět ve dvojjazyčném přijímacím řízení v programu ERASMUS?

Nejen na tyto otázky jsme hledali odpovědi u tří studentů, za kterými jsme se vydali do Ostravy, Brna a Olomouce.

ANETA ČERNOHORSKÁ

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Téma: Příprava na přijímací zkoušky a specifika studia během covidu

Aneta studuje v posledním ročníku bakalářského studia obor Sociální pedagogika a volný čas. Když se ve čtvrtém ročníku na gymnáziu v Ječné rozhodovala, kam dál, měla dvě možnosti...

„Jsem z Prahy, a tak se přepokládalo, že zkusím školu v Praze. V úvahu však přicházelo i Brno, kde mají rodiče kamaráda z gymplu v Ječné – Alexandra Zvonka, který pracuje ve Středisku Teiresiás.“

Rozdíl mezi Prahou a Brnem? Obrovský!

Aneta tedy podala přihlášky dvě. Nejen na Univerzitu Karlovu, ale i na Masarykovu univerzitu.

„Rozdíl mezi Prahou a Brnem jsem pocítila hned. Velký rozdíl byl hned u toho, když jsem na univerzity nahlašovala mé sluchové postižení. V Praze mi přišel oficiální dopis poštou, že se mám dostavit ke komisi, která rozhodne, co se mnou. Byla tam tedy časová prodleva. To v Brně mi hned přišel e-mail, operativně jsme si vyměňovali informace... Zatímco v Praze v komisi seděli starší lidé, kteří moc nevěděli, co se mnou, neměli moc zkušeností s lidmi se sluchovým postižením. Nakonec jim byl nápomocný formulář ze speciálně pedagogického centra. Řekli mi, že mi to tedy upraví stejně, jako jsem to měla u maturity – o sto procent navýšený čas a k ruce slovník.“

V Brně Anetě napsali, že dávají standardně o padesát procent více času a stejně tak bude k dispozici slovník.

Výhodu Aneta spatřovala i v možnosti zúčastnit se přípravných kurzů, které jí hned ve Středisku Teiresiás nabídli.

„Dokonce se mě zeptali, jestli chci jít se slyšícími, nebo přes Středisko

Teiresiás. Odlišnost byla jen v tom, že přes Středisko Teiresiás byli k dispozici prepisovatelé a tlumočníci.“

Když se Aneta zajímala, jestli by mohla chodit na přípravné kurzy i na Univerzitu Karlově, řekli jí, že nic takového nemají. A ať se podívá na testy z předchozích let.

„No, nakonec jsem našla jen jeden...“

Test studijních předpokladů

Logické myšlení, kritické myšlení, analytické myšlení... To všechno obsahoval Test studijních předpokladů, na který se Aneta připravovala během několika intenzivních víkendů v Brně. „V pátek jsme se všichni sešli večer v Brně a čekala nás intenzivní sobotní a nedělní příprava. Měla jsem tak možnost nahlédnout do jejich zadání a zjistit, co očekávají od studentů... A byla jsem mile překvapená, jak s námi pracovali.“

První test dostali hned na začátku kurzů, aby měla univerzita představu, na jaké úrovni jsou uchazeči. „První výsledek byl hrozný. Měla jsem jen 40 percentil, strašně málo. Ale už v závěru kurzu jsem měla 70. Věděla jsem tedy, že i díky brněnskému servisu mám velkou šanci, že by mě přijali. Přijímačky jsem nakonec udělala na 78 percentil a v naší třídě jsem byla lepší průměr.“

První semestr před covidem

Když v září nastoupila do školy, měla hned ve Středisku Teiresiás informativní schůzku, kde Anetě vysvětlili, jak to u nich funguje.

„Měla jsem rozvrh a domluvili jsme se, že na všechny předměty budu mít přepisovatele. Mohla jsem mít i tlumočníky znakového jazyka, ale tím, že znakový jazyk není můj mateřský jazyk, využila jsem právě přepisovatele. Příjemným bonusem pak pro mě bylo, že můj spolužák byl těžce nedoslýchavý, takže jsme měli přepisovatele a mohli jsme si sdílet materiály.“

První semestr utekl jako voda. Aneta se těšila na letní semestr. To však netušila, že do něj zasáhne covid...

„Bylo to hrozně smutné, protože jsem se z brněnské koleje musela vrátit zpátky domů do Prahy. Strašně moc mi chyběl kontakt se spolužáky. A jako sluchově postižená jsem si také neuměla vůbec představit, jak budu studovat, když nemohu odezírat... Učitelé měli na počítači zapnutou prezentaci, takže jsem na ně vůbec neviděla. Na Microsoft Teams se nakonec podařilo našťastí velmi rychle zajistit online tlumočníky. Ale nestíhala jsem si psát svoje poznámky. Takže zatímco spolužákům stačil ten hodinu a půl dlouhý výklad, já jsem doma seděla minimálně ještě další hodinu, abych si udělala poznámky z přepisu

a zkorigovala to s prezentací od vyučujících,” popisuje Aneta.

Ujišťování, jestli je všechno v pořádku

Přestože to byly pro Anetu během covidu bojové podmínky, nemůže si vyučující vynachválit. „Stále se ujišťovali, zda mám přepisovatele. Kolikrát se to sešlo, zvuk nebyl čistý, moc jsem z toho neměla, a oni mi hned nabízeli, že si uděláme soukromou online konzultaci. Jen já s vyučujícím a přepisovatelem...“

Aneta ale přiznává, že prezenční výuka je prezenční výuka. „Už jen pro to, že mohu dát minimikrofon, který je součástí kochleárního implantátu, vyučujícím například na košili, takže mi jde přes Bluetooth čistý zvuk rovnou do implantátu.“

S čím ale válčí Aneta po celou dobu výuky, to je způsob výuky mnohých předmětů. „Můj obor je hodně těžký pro mě jako pro sluchově postiženou v tom, že se třeba půl hodiny přednáší a pak se o tom hodinu diskutuje. Oče-

kává se, že ty zkušenosti a znalosti rovnou zapojíme. Ve velkých kolektivech se ztrácím, je nereálné každému předávat mikrofon,” vysvětluje Aneta.

Naštěstí se však v průběhu jejího studia přechází postupně k menším skupinám.

Aneta také nedá dopustit na přepisovatele. „Jen asi jednou se stalo, že se to během výuky přepisovateli seklo. A co udělala naše vyučující? Ochotně se chopila role přepisovatelky,” směje se Aneta, která popisuje, že vyučující do komentářů pro Anetu psala, co se zrovna probírá.

„Velmi si v Brně cením toho, že vyučující se aktivně zajímají, jak se cítím, jestli všemu rozumím, po hodině chtějí vědět, jestli potřebuji něco dovysvětlit... Paradoxně na mém oboru jsem první s kochleárním implantátem. Do té doby tam měli nedoslýchavé nebo znakově neslyšící, ale nikoho s kochleárem. Můj sluchový handicap je tak výzvou nejen pro učitele, ale i zajímavostí pro spolužáky...“

VIKTOR PROCHÁZKA

Lékařská fakulta Ostravské univerzity

Téma: Funkční diagnostika

Na jednom uchu ztráta sluchu 70 procent, na druhém kolem 55 procent. Neslyšící Viktor Procházka však chtěl jít za svým snem. Chtěl se stát lékařem. A tak se přihlásil na jednu z nejtěžších fakult Ostravské univerzity...

„Nejvíce jsem vděčný za to, že mi zapůjčili zdarma fonendoskop s elektronickou úpravou k zesílení přenášeného zvuku. Jeho cena je tak velká, že bych si jeho zakoupení rozhodně nemohl dovolit.“

„Pár měsíců po nástupu na fakultu mě začala paní doktorka Sochorová uháňet přes e-mail, abych se na setkání dostavil. Probrali jsme mé studijní potřeby, informoval jsem ji o tom, že asistenci budu potřebovat minimální. Byl jsem odeslán k dr. Hamplovi na funkční diagnostiku, kde pan doktor stanovil, na co všechno bych měl mít nárok v rámci Centra pyramida.“

Dr. Hampl na základě této diagnostiky napsal, na co má Viktor nárok – např. na prodlouženou výpůjční dobu z knihovny. Místo měsíce celý semestr.

O 50 procent více času na testy

Dále má nárok na prodloužený čas ve výši 50 procent u testů. Vyučující by také Viktorovi měli zasílat prezentace před danými hodinami, požádá-li je o to. „A stejně tak by mi měli vyhovět stran toho, kde v té místnosti budou, zatímco budou přednášet.“

Pyramida mu také opakovaně nabízela, že informuje vyučující o jeho potřebách, resp. o tom, že mohou vzniknout.

„Ale nejvíce jsem vděčný za to, že mi zapůjčili zdarma fonendoskop s elektronickou úpravou k zesílení přenášeného zvuku. Jeho cena je tak velká, že bych

si jeho zakoupení rozhodně nemohl dovolit,“ říká Viktor.

Přepis a tlumočení? Zatím ne

Podle funkční diagnostiky by mohl využívat nejen přepisy, ale i tlumočení nebo individuální konzultace, ale toho zatím nikdy nevyužil.

„Nejvíce tedy benefituji z prodloužené výpůjční doby, dále jsem měl na začátku studia v prvním a druhém ročníku navýšený čas o 50 procent na testech. Skvělé bylo, že Centrum Pyramida za mě informovalo příslušné vyučující samo,“ usmívá se Viktor, který se by chtěl do budoucna věnovat neurochirurgii.

KATEŘINA KORGEROVÁ
Fakulta tělesné kultury na
Univerzitě Palackého v Olomouci

Téma: Přijetí na ERASMUS

O možnosti vycestovat do zahraničí za studiem věděla Katka Korgerová odjakživa, ale moc velkou šanci, že by toho využila, si nedávala...

„S porozuměním mluvenému cizímu jazyku mám problémy, i přesto, že nosím sluchadla a rozumím s nimi velmi dobře mluvené češtině,“ přiznává Katka.

Pak však přišel zlom. „Povídaly jsme si se spolužačkou a kamarádkou v jedné osobě – Jančou. Zjistily jsme, že ve Finsku v letním semestru probíhá program, tzv. EUDAPA (European University Diploma of Adapted Physical Activity). EUDAPA je program zaměřený na aplikované pohybové aktivity, spojení teorie s praxí a praktickými projekty zaměřenými na plánování, organizování sportovních aktivit nejen v inkluzivním prostředí.“

Pro Katku to znamenalo získávání nových poznatků nejen v jejím oboru, ale také zdokonalení se v angličtině a poznávání nových kultur.

Pohovor ve dvou jazycích

K tomu, aby mohla odcestovat za studiem do zahraničí, bylo potřeba absol-

vovat výběrové řízení včetně napsání životopisu a motivačního dopisu (obojí v českém i anglickém jazyce) a sepsání přihlášky. Následoval test ze znalostí anglického jazyka a ústní pohovor přímo na fakultě. Pohovor se konal z části v angličtině a z části v češtině.

„Pamatuji si na první otázku, kterou jsem dostala na pohovoru: ‚Why should we hire you?‘ – tedy v překladu: ‚Proč bychom měli vybrat vás?‘“

Na pohovor se Katka poctivě připravovala, přemýšlela, jaké otázky by mohla dostat a jak by na ně odpovídala.

„Přiznám se, že jsem až takový strach z toho, že bych tam nic neřekla, neměla. Největší strach panoval z toho, jestli budu rozumět mluvené angličtině. Snažila jsem se během přípravy co nejvíce poslouchat videa, filmy s titulky a velmi mi to pomohlo. Před pohovorem bych slovíčko hire vyslovovala ‚hire‘, nikoliv ‚hájr‘, proto je nezbytné, aby člověk rozuměl nejen psané, ale i mluvené angličtině pro správné porozumění,“ vysvětluje Katka.

Angličtina je pro nás výzvou

„U nás sluchově postižených je mluvená angličtina ve většině případů bariérou, ale jak mě všichni znají, ví, že překážky na atletické dráze jsou pro mě nové vý-

zvy, kterých se nezaleknu, tak i já chtěla tu jazykovou bariéru prolomit.“

A sny tu jsou od toho, aby se plnily. A ten Katčin se splnil... V letním semestru stráví tři měsíce na univerzitě Haaga-Helia of Applied Sciences ve Vierumäki ve Finsku.

Individuální výuka angličtiny

Do Finska Katku dostala nejen vlastní péče a pečlivost. Pomocnou ruku podalo i Centrum podpory studentů se specifickými potřebami, díky kterému měla možnost během studia absolvovat individuální výuku cizího jazyka v rámci dvou předmětů, využívat zapisovatelských služeb a tlumočení na praktických předmětech.

Do Finska jede i Katčina kamarádka Jana, která je na vozíku. Bude mít po dobu celého pobytu osobní asistentku, která zároveň bude zapisovatelkou. „Zápisky tak využiji i já,“ usmívá se Katka.

Před zahájením pobytu měla Katka online setkání se studenty a koordinátorkami programu.

„Bála jsem se toho, protože porozumění online prostředí není v mém případě ideální, ale byla jsem mile překvapena. Koordinátorka měla na prezentaci nastavený přepis mluveného jazyka do textu. Moc jsem jí děkovala a věřím, že v podobném duchu bude probíhat celý můj pobyt,“ věří Katka. ■

ZAMYŠLENÍ

TEXT: Šárka Prokopiusová
FOTO: Jiří Čejka, pexels.com

ZAMYŠLENÍ NA 350 SLOV

Copy centra. Kopíráky. Opisování po večerech, hodiny v knihovně a studovně...

To mi naskočí, když si vzpomenu na svá studentská léta. V 90. letech na vysokých školách bylo studentů se speciálními potřebami (podle dnešní terminologie) pomálu. A tedy pro ně ani nebyly žádné služby.

Přepis? Tlumočení? Nic takového. Během svého studia jsem významně přispěla k rozvoji již zmíněných Copy center, neboť jsem minimálně jednou týdně některé poctila návštěvou s hromadou sešitů od ochotných spolužáků. Něco jsem opisovala rovnou na přednáškách, něco po večerech. Někdy se mi povedlo někoho ukecat, aby používal kopírák (pro mladé: byl to tenký hedvábný papír se směsí vosku a tmavé barvy, který se vložil pod list, na který se psalo a psané se tak propisovalo na list vložený pod kopírákem ☺).

Učit se z toho bylo dost náročné. Každý z nás si poznámky zapisuje jinak, že. To znamenalo vše ověřovat, vyhledávat, sedět ve studovnách a studovat. Sama a dlouho. Internet ještě nebyl.

Mojí výhodou bylo, že náš kruh nebyl velký, kolem 20 lidí, takže mnoho vyučujících si mě pamatovalo. Většinou jsem se ale snažila, aby o mě nevěděli, jen když nebylo zbylí. Např. jsem naprosto nedávala výuku latiny, která byla interaktivní. To znamenalo, že vyučující neustále vyžadovala odpovědi

a rychlé reakce. To nešlo... Takže jsem poprvé a naposledy požádala o uvolnění z docházky na přednášku a latinu studo-

vala samostudiem. Zkoušku jsem tehdy naštěstí udělala, ale ráda na to nevzpomínám. Nebo pro mě byl oříšek profesor sociologie. Patřil k lidem, kterým jsem nerozuměla ani slovo. S odezíráním, nebo bez něj, jeho způsob mluvy byl tak zvláštní, že to nešlo. Vyřešili jsme to dopisováním při zkoušce. K jeho cti nutno říci, že jsem mu to řekla až při té zkoušce. Na přednášky jsem chodila a tam opisovala... Zvládl to skvěle.

Dnes si říkám, jak krásně by se mi studovalo s nějakou podporou, třeba s tlumočením nebo s přepisy poznámek tak, jak je to dneska možné. Na druhou stranu mě to ale připravilo na budoucnost, v praxi už mě pak nic nepřekvapilo.

Moc ráda si přečtu v tomto čísle, které máte v ruce, jak se studuje či studovalo ostatním. ■

MOBI URBANOVÁ

Tanečnice a učitelka tance

Mobi Urbanová (1914–1988) se narodila 28. 7. 1914 v Praze. Matka byla dobrou pianistkou. Mobi Urbanová byla neslyšící patrně už od narození. Od tří let projevovala zájem o tanec a vypracovala se v populární a úspěšnou tanečnici, vystupující v Československu i zahraničí. První záznam o jejím veřejném vystoupení je z r. 1925 v rámci letního karnevalu v lázních Poděbrady. Účinkovala mimo jiné na sjezdu neslyšících v Hamburku (1927), v Praze (1928), v Amsterdamu (1928), v Salzburgu (1949). Vedla vlastní baletní školu pro neslyšící děti v Pražském ústavu pro hluchoněmé v Holečkově ulici (od r. 1942). Osmdesát neslyšících žáků jejího souboru účinkovalo ve Smetanově divadle v Praze (1957). Ještě v roce

1955 tisk zmínil její činnost v rámci Svazu československých invalidů. Matka Emilie Urbanová se znovu provdala za Jiřího Bublů (od roku 1947 předseda Československého ústředního svazu pro neslyšící), který se stal Mobiným otčímem. Matka pracovala v administraci listu pro sluchově postižené ABC neslyšících. Vedla ji od roku 1947. Taneční kariéra Mobi Urbanové trvala zhruba třicet let. Při svých vystoupeních nejen tančila, ale i hrála na klavír. Např. v roce 1944 ocenily Lidové noviny její brněnské vystoupení. Mobi Urbanová byla provdána za Karla Tomáše Severa. Žila ve Velké Chuchli, pohřbena je na Vinohradském hřbitově spolu se svým manželem a matkou. ■

JSME V MÉDIÍCH!

Podnikatel.cz

Eva Vontrová říká, že jejich svíčky dokáží provonět celý prostor a po zapálení jejich intenzita roste. Jejich zajímavostí je vůně medu a tabákových listů. Tu se lidé bojí kupovat přes internet, ale když si k ní přičichnou na trzích, téměř vždy si ji odnesou domů. Jejich svíčky navíc mají charitativní charakter a podporují neziskovou organizaci Svaz neslyšících a nedoslýchavých ČR. Tento koncept chce ukázat, že handicap není překážkou v podnikání a designové tvorbě. Eva Vontrová sama v 15 letech přišla o velkou část sluchu, což ji k tomuto charitativnímu konceptu přivedlo. Navíc se snaží o propojení handicapovaných tvůrců nebo tvůrců, kteří se potýkají s handicapem v rodině. „*Spolupracuji s tělesně handicapovanou malíčkou Veronikou Svatošovou, která maluje svými ústy, a společně tvoříme design vonných svíček, momentálně jsou Verunčiny obrázky na svíčkách Čistota a Lesní ovoce. Nedávno jsme také spolupracovali s keramičkou z firmy Matadel Ceramic, která má sluchově handicapovaného syna,*“ popisuje.

REGION PLZEN.CZ

Plzeň podpoří několik dalších kulturních projektů

Zastupitelé města Plzně schválili rozdělení 82 tisíc korun mezi pět konkrétních kulturních projektů. Peníze budou poskytnuty z průběžného dotačního programu s názvem Mikrogranty na podporu kulturních a uměleckých projektů pro rok 2022.

„Podpora ve výši 15 tisíc korun je určena na Velkou knihu komiksů Bohumila Konečného, kterou vydal Středoškolský klub ASK ČR při Gymnáziu v Plzni na Mikulášském náměstí,“ uvedla radni města Plzně pro oblast kultury a památkové péče Eliška Bartáková. Představila i další podpořené projekty: „Spolek Občanské sdružení Pro Photo získal grant 16 tisíc korun na výstavu ve Velké synagoze v Plzni, kterou realizoval v srpnu a září letošního roku. Jmenovala se Na východ od ráje a byly na ní k vidění humanistické fotografie ze Sibiře. Kapela pětatřicátého plzeňského pěšího pluku – FOLIGNO pak získala podporu ve výši 15 tisíc korun na slavnostní koncert k 20. výročí svého založení, který se konal letos 3. října v Kulturním domě Šeříková a mezi těmi, kdo přišli kapele gratulovat, byl i legendární Josef Zima. Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v České republice – Spolek neslyšících Plzeň byl pak podpořen 19 tisíci korunami. Peníze poslouží na částečnou úhradu nákladů spojených s projektem Mezinárodního dne neslyšících. A částku 17 tisíc korun získala Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje na Noc literatury, která se konala letos v září.“

Ze světa neslyšících

Tlumočení akce První dámy (a pán) mezi námi do ČZJ

Ze světa neslyšících

20. číslo časopisu Jsem jedno ucho

DATOVÁ SCHRÁNKA NENÍ STRAŠÁK!

Louny, Plzeň, Klatovy, Zlín, Jihlava, Bohumín, Česká Lípa, Mladá Boleslav, Hradec Králové, Brno, Most, Ústí a Praha. Ze všech těchto měst se sjeli v sobotu 21. ledna zástupci pobočných spolků SNN ČR, aby se dozvěděli o letošních novincích – zřízení datových schránek, které od letošního roku musí spolky používat.

A co vlastně je ta datová schránka? Je to e-mail s úředně ověřenou totožností majitele. Její zřízení je zdarma – spolkům přijde do 31. března 2023 doporučený dopis se žlutým pruhem s přístupovými hesly.

Bezplatná komunikace, ale...

Datová schránka slouží k bezplatné komunikaci s úřady a státními institucemi, ale komerční zprávy (firmám mimo státní správu nebo soukromým osobám) jsou zpoplatněny deseti korunami.

Do datové schránky chodí rozhodnutí o dotacích, komunikace s Českou správou sociálního zabezpečení, zdravotními pojišťovnami a finančními úřady, informace o poplatcích a pokutách.

A na co je potřeba si dávat pozor? Po uplynutí deseti dní je zpráva v datové schránce považována za doručenu i přesto, že jste si ji nepřečetli. Zprávy navíc zůstávají ve schránce pouze 90 dní, pak mizí. Značka původního dopisu však zůstane, můžete si tedy požádat úřad o opětovné zaslání nebo si lze přikoupit archiv – tzv. datový trezor. Pro ilustraci – 120 korun vás bude stát uložení 20 zpráv. Pokud byste potřebovali větší kapacitu, za 29 500 korun si můžete koupit uložení 5 000 zpráv.

Tip

Datovou schránku není potřeba denně kontrolovat, stačí si nastavit potvrzení o doručení zprávy do e-mailu nebo SMS. Je také dobré stáhnout si důležité zprávy do vlastního počítače nebo rovnou vytisknout a založit.

Jak se poprvé přihlásit

www.mojedatovaschranka.cz → klikněte na přihlášení jménem a heslem v panelu na pravé straně → do kolonek na další stránce zadejte údaje, které jste dostali v dopise → klikněte na Pokračovat → po prvním přihlášení si musíte změnit heslo → následně zadejte e-mail, na který budou chodit oznámení, že vám do datové schránky přišla nová zpráva → poté zadejte kód, který vám mezitím přišel na e-mail → kliknutím na Pokračovat se dostanete do datové schránky, kde najdete první zprávu: základní informace k vaší datové schránce. ■

TEXT: Veronika Širc

FOTO: V. Širc, prvnidamy.cz, eud.eu, otologickyden2022.cz

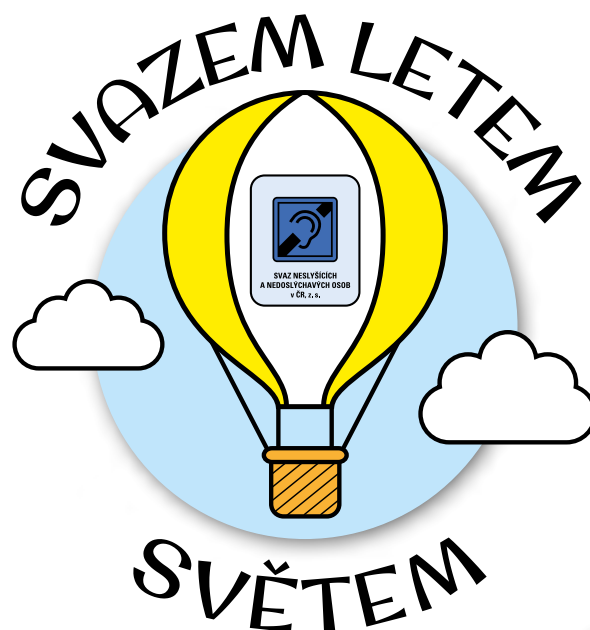

SVAZEM LETEM SVĚTEM

Jaké novinky se za poslední dva měsíce udály ve Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, největší organizaci pomáhající lidem se sluchovým handicapem? Přinášíme vám souhrn toho, co by vám nemělo uniknout!

1 PRVNÍ DÁMY A PÁN MEZI NÁMI

V pátek 6. ledna 2023 se v prostorách Pražské křižovatky sešly manželky a partnerky prezidentských kandidátů. A nechyběl i jeden muž – manžel bývalé rektorky Masarykovy univerzity. Exkluzivní debata První dámy a pán mezi námi, kterou pořádala Asociace společenské odpovědnosti, byla díky našemu Svazu a díky organizaci Deaf Friendly na místě tlumočena do znakového jazyka!

1|

Klára Fischerová

Monika Hilšerová

Robert Neruda

Eva Pavlová

Dana Středulová

Aneta Zimová

2 | KALENDÁŘ JSEM JEDNO UCHO

Před Vánoci jsme udělali limitovanou edici kalendářů Jsem jedno ucho 2023. Radost udělal nejen osobnostem Jsem jedno ucho – Mírovi Kindlovi nebo Petře Černohorské, ale i fanouškům na sociálních sítích.

2 |

3 |

3 | WEBINÁŘ EUD

Naše kolegyně Pavlína Spilková se zúčastnila 13. prosince webináře na téma Evropský pilíř sociálních práv a jeho role při prosazování rovnosti pohlaví v EU z pohledu zdravotního postižení.

Prezidentka EUD Sofia Issari pozvala tři hosty k panelové diskusi. První byla Marine Uldry, jež mluvila o lidských právech a statistických šetřeních, které EU prováděla, aby získala data o ženách se zdravotním postižením. Cílem bylo zjistit, zda mají například stejnou odměnu za práci.

Poté vystoupila Louise Danielsson, bývalá členka výboru EUD s příspěvkem o neslyšících ženách v EU. A třetí panelistkou byla Lianne Quigley z Irska, která mluvila o svém projektu Justisign5.

Naše kolegyně Pavlína Spilková si během webináře uvědomila, že „znakový jazyk je hodně vizuální a při tvorbě nových znaků je potřeba dbát na to, aby nový znak pro někoho (třeba pro oběť znásilnění) nebyl zraňující“.

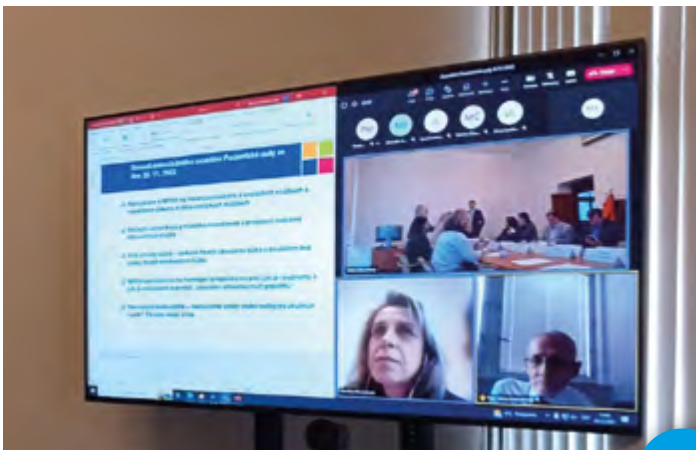
WEBINÁŘ: Jeden z klíčových principů Evropského pilíře sociálních práv - rovnost žen a mužů

**EUD Webinar 13th
December 2022 10:00h –
12:00h Brussels time The 20
principles of the European...**

4 | PACIENTSKÁ RADA MINISTRA ZDRAVOTNICTVÍ

Poslední Pacientská rada ministra zdravotnictví, jejíž členkou je naše prezidentka Šárka Prokopiusová, se konala 8. prosince. Na letošní rok byly stanoveny následující priority: zdravotně sociální pomezí (dlouhodobá péče, posudkoví lékaři, příspěvky na péči apod.), dostupnost péče a úřady (dostupnost komplexní léčby všem), prevence a gramotnost (osvěta mezi pacienty), pacientská rada a pacientské organizace (spolupráce i s těmi organizacemi, které nemají zástupce v Pacientské radě) a elektronizace zdravotnictví (eRecepty, ePoukazy na zdravotnické pomůcky a jejich přístupnost). Během Pacientské rady navíc fungoval na jedničku online předpis.

4 |

5 | PREZENTACE NA 61. OTOLOGICKÉM DNI VE FAKULTNÍ NEMOCNICI HRADEC KRÁLOVÉ

Naše prezidentka Mgr. Šárka Prokopiusová a tisková mluvčí Ing. Veronika Širc vystoupily s příspěvkem ve čtvrtek 1. prosince na 61. Otologickém dni ve Fakultní nemocnici Hradec Králové. Moc děkujeme prof. Viktoru Chrobokovi za pozvání!

51

6 DEBATA S PREZIDENTSKÝMI KANDIDÁTY

První prosincový den se také konala debata s prezidentskými kandidáty, na kterou náš Svaz ve spolupráci s organizací Deaf Friendly zajistil tlumočení do českého znakového jazyka.

6 |

7 VÝTĚŽEK ZE SVÍČEK

Moc děkujeme Evě z VonTree Candle a Tereze z Matadel Ceramic. Obě autorky vytvořily edici charitativních svíček. A celý výtěžek – dohromady 20 tisíc korun – autorky věnovaly našemu Svazu.

7 |

8 |

8 KONFERENCE PŘÍSTUPNOST 2023

Náš Svaz ve spolupráci se společností Deaf Friendly chystá na podzim tohoto roku konferenci týkající se otázek přístupnosti pro osoby se sluchovým postižením.

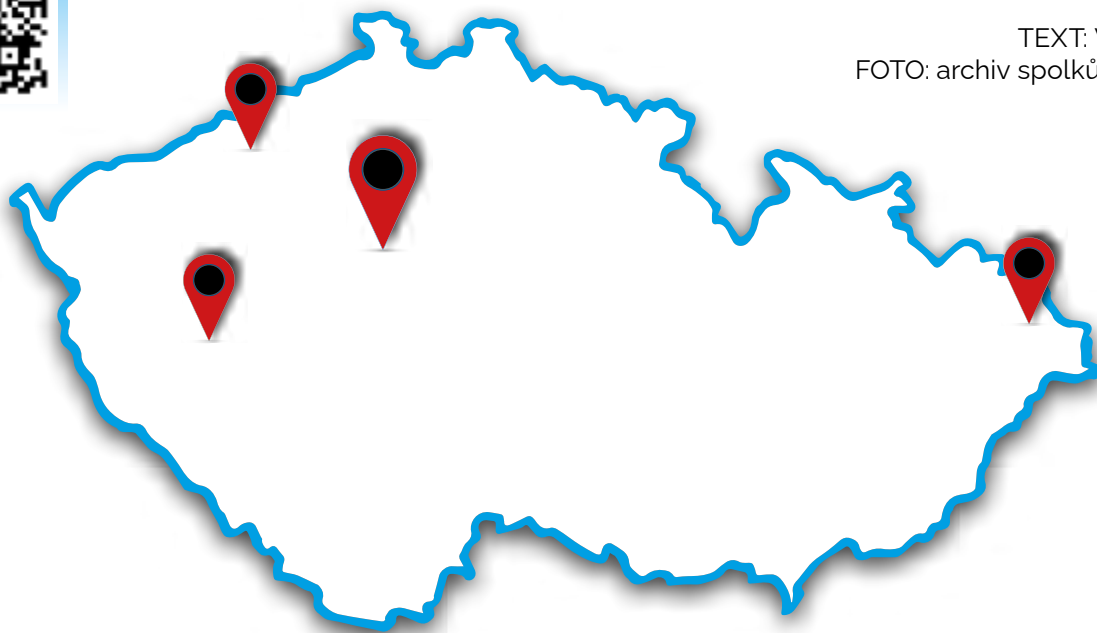
Osoby se sluchovým postižením mají právo na bezbariérový přístup k informacím. Toto právo však není často naplňováno. Jedním z velkých problémů, které toto naplňování provází, je heterogenost (různost) potřeb cílové skupiny, ale i nedostupnost požadovaných služeb a jejich těžko kontrolovatelná kvalita.

Náš Svaz proto uspořádá odborný panel, v rámci kterého v první části pojmenujeme problémy a započneme diskusi v rámci odborné veřejnosti komunity osob se sluchovým postižením. Ve druhé části společně vytvoříme závěry – pojmenujeme opatření a řešení vedoucí k naplnění práv osob se sluchovým postižením. ■

TEXT: Veronika Širc
FOTO: archiv spolků a organizací

BYLI JSME PŘI TOM!

Základní organizace neslyšících Most

V pondělí 12. prosince se konala v Základní organizaci neslyšících Most Vánoční party pro dospělé. Nechybělo skvělé jídlo a pití!

Základní organizace nedoslýchavých Ostrava

Členky ze Základní organizace nedoslýchavých Ostrava se na konci listopadu sešly na zdobení perníků, které upekla předsedkyně Světluška Dostalíková. Zdobení se povedlo na jedničku, bylo veselo a zpívaly se i koledy. A v Ostravě se už nemohou dočkat Velikonoc, kdy budou členky barvit vajíčka!

Pražský spolek neslyšících

V sobotu 26. listopadu, den před první adventní nedělí, se členové Pražského spolku neslyšících zúčastnili rozsvícení vánočního stromu na Staroměstském náměstí. A aby té předvánoční atmosféry nebylo málo, v sobotu 10. prosince vyrazili členové ještě do německého Königsteinu na vánoční trhy. V chladném počasí se zahřáli nejen výborným svařákem.

Spolek neslyšících Plzeň

Spolek neslyšících Plzeň vydal na začátku ledna svůj bulletin, kde zhodnotil akce za uplynulý rok. Bulletin je ke stažení na webových stránkách spolku.

Spolek neslyšících Plzeň

BULLETIN

4. ledna 2023 1/2023

OBSAH

Uplynulý rok 2022

Spolkový život

- Válka na Ukrajině
- Oslava TGM
- Beseda o Ukrajině
- Muzeum Blovice
- výlety
- přednášky

105. výročí

Program

Sponzoři

UNIVERZITA
KARLOVA

*Rektorka Univerzity Karlovy
prof. MUDr. Milena Králíčková, Ph.D.*

přijímá

ZÁŠTITU

nad

křtem 6. knihy příběhů

Jsem jedno ucho,

kterou vydává Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR

a jež se uskuteční dne 21.9.2023 v recepčních

prostorech Karolina

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Králíčková'.

V Praze dne 31. 1. 2023

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s. | Karlínské náměstí 12, 186 03 Praha 8
IČ: 00676535

Redakční rada: Veronika Širc | šéfredaktorka,
Šárka Prokopiusová, Pavlína Spilková

Grafika: Tereza Kawuloková

Jazyková korektura: Tereza Kawuloková

Překlad do ČZJ: Monika Goldefusová, Pavlína Spilková,
Iveta Melichar, Gabriela Pecová

Technická podpora: Marek Spilka, Tomáš Zbavitel

Titulní foto: koláž studentů se sluchovým postižením

ISSN 2694-9156 (Print)

ISSN 2571-2233 (Online)

Dvacáté první číslo vyšlo **14. února 2023.**

ŽIVOTNÍ JUBILEUM IVANA NEUSCHLOVÁ

45

Text: Veronika Širc
Foto: archiv Ivany Neuschlové

Naše berounská kolegyně Ivana Neuschlová oslavila 18. ledna krásné půlkulaté narozeniny.

*Milá Ivanko,
z celého srdce ti přejeme hlavně zdraví, štěstí, lásku a inspiraci
na další báječné výlety pro neslyšící a nedoslýchavé klienty!*